ΜΟΥΣΙΚΗ

ΕΝΑ ΝΕΟ ΚΟΝΣΕΡΤΟ ΤΟΥ κ. ΜΑΝΩΛΗ ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ

(Με την εύκαιρία της πρώτης έκτέλεσης από τη συμφωνική ορχήστρα του Δήμου Αθηνών την ερχόμενη Δευτέρα στά «Ο-λύμπια», του νέου κονσέρτου του συνθέτη κ. Μανώλη Καλομοίρη. Δημοσιεύουμε σχε-τικό άρθρο του Ιδιου).

ΜΑΝΩΛΗ ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ
Εις μνήμην Καλλιόπης Κοκκίνη

Συμφωνικό κονσέρτο για πιάνο και ορ-χήστρα

Έργο άριθ. 30 σε ΝΤΟ έλασσον
I Allegro Maestozo ma con motto
II Παραλλαγές, φούγκα και φινάλε έπάνω σ' ένα Ελληνικό δημοτικό τραγούδι.

Κ' έτσερτο για πιάνο και ορχήστρα, είχα πάντα στό νοῦ μου νά γράψω— άπό χρόνια. Καί τό πρῶτο θέμα τοῦ κοντσέρτου ἄλλο καί φτερούγιζε μέσ' στό νοῦ καί τήν ψυχή μου άπό χρόνια πολλά. Ὅμως, κι αὐτό μοῦ συμβαίνει συχνά. Ἄλλες μουσικές ἰδέες, ἄλλα μουσικά δράματα, χωρίς νά λογαριάσουμε καί τούς ὄγαρους ἀγῶνες τῆς Ἑλλαδικῆς μουσικῆς ζωῆς καί βιοπάλης, τραβοῦσανε τή μουσική μου σκέψη κι ὥρα ἀνεβάλλανε γιά θερέλιουσα ἑνός Ἑλληνικοῦ κοντσέρτου, ποῦ τόσο πόθου-σεν ἡ καρδιά μου. Ἀπό τήν ἄλλη με-ριά τό δημοτικό θέμα τοῦ Λύγγυου τοῦ Λεβέντη, ἀπό παιδί ποῦ τό εἶχα πρω-τακούσει ἀπό τόν Ἄραπη στήν Πόλη, τέχε μελήσει βαθειά μέσα στήν ψυχή μου. Ἀνάμα ἀπό μαθητάς στά Ὠδεῖα τῆς Βιέννης. Ἴσως ἐπηρεασμένος κι ἀπό τίς περίφημες παραλλαγές τοῦ Ρέγερ ἑπάνω σ' ἕνα θέμα τοῦ Μαετόβεν, ποῦ τότε εἴχανε πρωτοεφανισθεῖ καί τίς εἶχα ἀκούσει μέ τόν ἴδιο συνθέτη στό πιάνο, ἴσως κι' ἀπό καποια νοσταλγία ἀπό κάποιον ἀπείρητο πόθο γιά τό βουνό καί τ' ἀφροχιάλια τῆς μαγρυγῆς πατρίδας. Ἴσως, ποιός ξέρει καί ἀπό νά θυάται κανείς, γιά τά βαθιά μάτια κακοῦ Βιτσέντζου Ρωτόκαστρος, ποῦς ἔκανε γιαλί τό Λύγγυο γ' βρέθηκε τόν κ. Ἀνα-τρώτεται; δέν προξενεῖται, νυαλίζε στά νοσταλγικά μου μάτια ὅλη τήν Ἑλληνική Λεβεντιά, ποῦ ἀγρότερα τρα-γούδησα στήν πρώτη μου συμφωνία, ποῦς ξέρει τώρα ποῦς καί γιατί σχε-δόλο νά γραμμοσκοπήσω σέ θέσα τοῦ Λύγγυου γιά παραλλαγές γιά δυό πιά-νά εἶχα μάλιστα σκεπάσει τήν ἐκθεση —ἐντιλός διαφορετική ἀπ' ὅ,τι τή φέρνω σήμερα στό Β' μέρος τοῦ κον-τσέρτου μου— καί δυό παραλλαγές ποῦ δέν τίς σκιπτόλιαζα ὅμως στίς παραλ-λαγές τοῦ κοντσέρτου.

Γλήγορα ὅμως ἔνοιωσα, πώς γιά μιά τέτοια δημιουργία κι ὅπως τήν ἄπουσα μέσα σήν ἀνεμοσκαναστά μου δέν ἤ-μουν ἀκόμη ὥριμος. Ἔτσι οἱ παραλλη-γές ἔθαψαν μέσα μου βαθειά καί ξεγνόπτισαν χρόνια καί χρόνια. Κάνο-νάσουν ὅμως σιγόνανε τό κομφλόνι τους σάν τά νιογέννητα πουλάκια, ποῦ γλεισμένα στή φωλιά τους προσ-παθοῦνε νά βγοῦνε στόν ἀέρα, στό φῶς, στή ζωή, ὡς ποῦ κάποτε ἔνοιωσα πώς χρειαζόντανε ἡ ὀρχήστρα νά ζωντανέ-ψει τή μουσική μου σκέψη καί νά τῆς δώσει τά φτερά νά πετάξει ἀπό τήν ψυχή μου πρός τά γαλάζια αἰθέρια. Μπορεῖ καί τό ἀνοιωτια τοῦ ἴδιου τοῦ τραγουδιοῦ, τραγουδιαμένου ἀπό τόν Ἀγγελάσιουλο ἡ τό Μοσχονά, ὅπως ὡ-μορφα νύχια διασπενάσει ὁ Βαλιετσιό-της, νά ξύσταχτα τόν πέθο μου γιά νά ὦ δοκέψω, μπορεῖ κι' ἄλλοι καημοί, κι' ἔλλο, πόθοι νά μοῦφεραν τό Λύγγο μορφστά μου νά τόν τραγουδήσω. Καί μαζί του ἀδιφορώθησεν ἡ ἰδέα τοῦ Κον-τσέρτου γιά πιάνο, κι' ἔτσι οἱ παραλ-λαγές τοῦ Λύγγου, ποῦ γιά μιά σειτιμή τίς φαντάστηκα γιά δυό πιάνα καί ὀρ-χήστρα, ἄρχισαν γ' ἀποχρυσταλλώνον-ται γιά Β' μέρος ἑνός κοντσέρτου, ἐνῶ ἀρχίζει νά ἀφιμιβζει μέσα μου ἡ σόλαφη γιά τό Α' μέρος ποῦ κι' αὐτό ἀπό τόσα χρόνια φτερογγίζει μέσα στό θυμητικό μου. Ἔτσι τό καλοκαίρι τοῦ 1934 ἄρχισα νά τό καταστρώνω ἀπ' εὐ-θείας στήν παρτιτούρα. Ὅτως κάτω συ-νήθως γιά τά ἔργα μου, κι' ἀφοῦ διέ-κοφε γιά λίγο τή δουλειά μου ἕνα τα-ξίδι στήν Αἴγυπτο, τό χειμώνα τῆς ἰ-διας χρονιάς, ἐφρέτηφα ἀπό τό Γενάφη τοῦ 1935 στή δουλειά καί τό εἶχα τε-λειωμένο τόν Ἰοῦλιο τοῦ 1935.

Καί βγῆκε τό κοντσέρτο αὐτό, ἕνα ἔργο ὅπου ἔχω κλείσει μέσα του πολ-λούς κόπους, πολλές νοσταλγίες, πολ-λούς πόνους τῆς καρδιάς καί τῆς ψυ-χῆς μου, πού δσο κυψαπένη, ὅσο πε-νεύση κι' ἄν εἶναι ἀπό τούς μικρόφω-νους κι' ἀποκαρδιωτικούς πολύφτουσες ἀγῶνες τῆς τατεινῆς μουσικῆς ζωῆς ποῦ προγιάει μένει πάντα Ἑλληνική, γιατί κι' ἄν ἅλοι τόν ἀπαρνηθοῦν κι'

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 13]

ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ

Κ. ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΙ - ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ

Ἡ "Αρπα, ἕνα ἀπό τά εὐγενέστε-ρα μουσικά ὄργανα, εἶναι πολύ λί-γο διαδομένη στόν τόπο μας. Ἀνά-μεσα στούς λίγους, δυστυχῶς, καλ-λιτέχνες ποῦ ἀσχολήθηκαν μέ τήν κατοχήση τῆς δυσκολότατης τεχνι-κῆς τῆς ἐπιτάτας ὅλα μου ὁ ἀκροατής τελειώνει μέ τή διάκριση τῶν ἐ-λίγιστη ἀλλά ἐξαίρετων — ὀνομά-των αὐτῶν τοῦ δεσποινίδος κ. Πολίτη Ἀναστασάκι—Πρωτοπαπᾶ, κατέχει τήν πρώτη καί ἐκλεκτότερη θέση. Στήν τελευταία της ἐμφάνιση στά «Ὀλύμπια», μέ τήν ἐκλεκτή συμ-πραξη τῶν ἐξαίρετων καλλιτεχνῶν κ. κ. Ξ. Κούλα (βιόλα), Ν. Τατα-πούλου (φλάουτο) καί Π. Σμυρλή (ἀγγλικό κόρνο), σ' ἕνα πλούσιο πρόγραμμα μέ συνθέσεις τῶν Χαιν-τελ, Ντεμπυσύ, Μπάχ, Καπλέ, Has-selmans, Καλομοίρη, (κουαρτέττο σαν φαντασία), μᾶς ἔδωσε ἄλλη μια φορά τήν εὐκαιρία νά ἐκτιμήσουμε δλοκλήρωση τοῦ προσωπικοῦ στύλ. Ἡ ἑρμηνεία τοῦ ὡραιότατου κουαρ-τέττου τοῦ κ. Καλομοίρη, στάθηκε ἐπίσης ἐξαιρετικά φροντισμένη, καί τό ἐκλεκτό κοινό ποῦ παρακολούθη-σε τήν συναυλία ἐχειροκρότησε μέ δίκαιον ἐνθουσιασμό τήν ἐξαιρετική μας καλλιτέχνιδα, καθώς καί τούς λαμπρούς συνοδέλφους ποῦ συνέβα-λον στήν δλην ἐπιτυχία τῆς συναυ-λίας.

Μ. Σ.

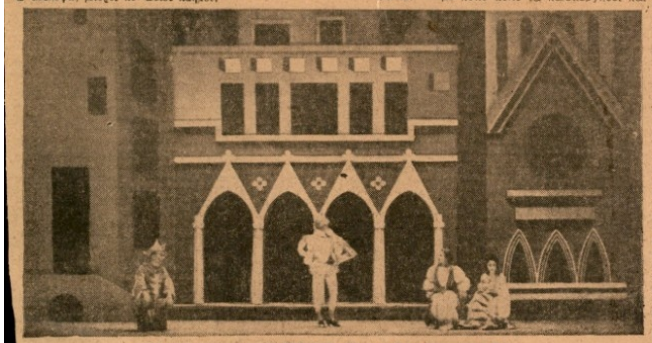

«ΟΠΩΣ ΑΓΑΠΑΤΕ», ΘΕΑΤΡΟ ΜΑΡΙΚΑΣ (Σκηνικό Α' πράξης εἰκόνα Β')

ΣΑΙΞΠΗΡ: "ΟΠΩΣ ΑΓΑΠΑΤΕ"

ΤΟΥ κ. ΣΩΚΡΑΤΗ ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΥ

Θέατρο Μαρίκας, Σάββατο, 27 Μαρτίου 1937.

Ἡ παραμικροτερη κατάκτηση ποῦ τότε τό κοι-νό θά γίνει κατάσταση ποῦ τότε τό κοι-νό θά τήν ξεδιαλύνει καί θά τή νοι-ώσει. Αὐτό θά εἶναι πολτισμός. Μά ὡς τότε, τό ἔργο βαρύ. Γι' αὐτό δσο εἶν' ἀσυχώρετο νά λείπει ἀπό τούς ἐργάτες τοῦ θεάτρου ὅλη ἡ ἀνάλο-γη πνευματική ἀγωνία, τόσο εἶναι μεγάλη χαρά ἡ καί μεγαλείτερη συ-κίνηση γιά δσους — δέ λέω ἀγα-πάνε, φτηγή καί ἀστοχη ἔκφραση— δουλεύουνε μέ πίστη στό θ.ατρο ἡ (ὅπως τό ὀγιές κοινό) τό νοιώθουνε ἔνα σοβαρό καί βαθειά πνευμα-τικό παιγνίδι, βγαλμένο ἀπό ἀνάγ-κη τῆς φύσης μας καί τῆς ζωῆς μας.

Η ΜΑΡΙΚΑ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ ΣΤΟΝ ΡΟΛΟ ΤΗΣ ΒΙΟΛΑΝΤΑΣ (Α' πράξη)

Γιατί δέν [illegible] δυό
νε δέκα-δεκαπέντε [illegible] ἀρκοῦ
σε κοινό καί [illegible] ἀπό
ὅπου μέσο μπορεῖ [illegible] τό
ἀναγάλια τοῦ νοιώθουμε ἀπό τό ἔρ-
γο τῆς τέχνης, ὅταν εἶναι πραγματι-
κά τ.τοιο, προκαλοῦνται ἀπό τούς
ρυθμούς του καί τήν ὀργάνωσή του.

Καί οἱ ρυθμοί αὐτοί, ποῦ ποτέ δέν εἶναι αὐθαίρετοι, εἶναι ἡ βαθειά πνευματική σύλληψη καί ἡ ξεκάθα-ρη — σχηματική λοιπόν — ἔκφραση τῶν συναισθημάτων καί τῆς ἐκδή-λωσης τοῦ ἀνθρώπου. Εἶναι ἡ ἰσορ-ροπία τῶν ἀναλογιῶν ἀνάμεσα σ' αὐτά ποῦ περιέχει ὅλο τό νόημα τῆς ζωῆς μας. Αὐτό δέν εἶναι εὔκολο νά τό νοιώσει τό πολύ κοινό, κι' οὔτε εἶναι μπορετό ἄν δέ συνε-δητοποιη-θεῖ πρῶτα στούς ἐργάτες τῆς τέχνης ποῦ ὑποτίθεται, πώς καί τή ζωή τους καί τήν ψυχή τους ὁλόκληρη δίνουνε στό Ἔργο τους. Κι' ἔχι μόνο πρέπει νά συνειδητοποιηθεῖ παρά καί μέ κόπο πολύ νά καλλιεργηθεῖ καί νά βηλώνει μιά «ὑπόθεση» — δ,τι εἶναι Ἕνα σπίτι — νά δημιουργήσει μιά χαρφτηριστική ἀτμόσφαιρα καί νά συμβάλει μέ τίς ἴδιες ἀναλογίες στήν ἑρμηνεία τοῦ Ἔργου. Εἶναι λοιπόν μιά σοβαρή πνευματική ἐργασία, πο-λύ σπουδαιότερη ἀπό τή δ·αμόρφωση ἔστω καί ψέ τό πιό καλό γούστο, τῆς σκηνῆς σ' Ἕνα χαμπτιμένο π. χ. δωμάτιο.

Τό ἀπλό σημείωμα ποῦ δημοσιεύει

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 12]

Ο ΛΟΓΟΘΕΤΙΔΗΣ ΣΤΟ ΡΟΛΟ ΤΟΥ ΤΡΕΛΟΥ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

ΘΕΑΤΡΟ

Μαθαίνουμε πὼς ὁ κ. Πέτρος Κυριακός, ἀνασυγκροτώντας τὸν θίασό του, θὰ ἐμφανιστεῖ τὸ Πάσχα στὸ θέατρο «Ἰντεάλ» μὲ μιὰ νέαν ὀπερέττα τῶν κ. Σακελλαρίου—Εὐαγγελίδη, ποὺ τὴ μουσική της ἔγραψεν ὁ γνωστὸς μουσικοσυνθέτης κ. Παπαδόπουλος. Στὴν ἀνασυγκρότηση τοῦ θιάσου θὰ λάβουν μέρος οἱ κ. Πάολα Νικολέσκο, Τούλα Δράκου, ἡ δ. Δημητρίου κ. ἄ.

—Πέθανε τὴν περασμένη ἑβδομάδα ὁ παλαίμαχος ἠθοποιὸς Κωνσταντινόπουλος, ποὺ ἦταν ἀπὸ τοὺς πρώτους-πρώτους μαθητὲς τοῦ Λεκατσᾶ. Εἶχε ἀποσυρθεῖ πολὺν καιρὸ ἀπὸ τὸ θέατρο καὶ ζοῦσε στὴ Θεσσαλονίκη μὲ τὴ γυναῖκα του, τὴ Μελπομένη Κωνσταντινοπούλου, ποὺ σ' ἕνα ὡρισμένο χρονικὸ διάστημα ἔλαμψε μὲ πολλὴ λάμψη στὸ θέατρό μας πρωταγωνίστρια μεγάλων θιάσων στὴν Ἀθήνα μ' ἐπιτυχία σύγχρονα μὲ τὸν Παρασκευόπουλο καὶ μὲ τὴ Βερώνη.

—Ὅπως εἶχεν ἀναγγελθεῖ, στὶς 12 Μαΐου ἀρχίζει στὴν Ἀθήνα τὸ πρῶτο Πανελλήνιο Πανθεατρικὸ Συνέδριο, ποὺ ὀργανώνεται ἀπὸ τὴν Ἑταιρεία Ἑλλ. θεατρικῶν συγγραφέων, τὸ σωματεῖο Ἑλλήνων ἠθοποιῶν, τὴν Ἕνωση Ἑλλήνων μουσουργῶν, τὸν Πανελλήνιο Μουσικὸ Σύλλογο, τὸ σωματεῖο τεχνιτῶν θεάτρου, τὸ ταμεῖο ἐργασίας ἠθοποιῶν, τὸ ταμεῖο συντάξεων ἠθοποιῶν κτλ. Τὸ συνέδριο θὰ διαρκέσει ὡς τὶς 16 Μαΐου καὶ θὰ συζητήσει τὰ παρακάτω θέματα: 1) Τὸ θέατρο στὴν Ἑλλάδα (εἰσηγητικὴ ὁμιλία). 2) Τὸ θέατρο στὴν ὑπηρεσία τῆς μόρφωσης τοῦ λαοῦ. 3) Τὸ θέατρο, οἱ φίλοι του καὶ οἱ ἐχθροί του καὶ 4) Τὸ ἑλληνικὸ θέατρο καὶ οἱ ἐργάτες του.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Μὲ ἰδιαίτερη χαρὰ ἀναγγέλλουμε τὴν προσεχῆ ἐπίσκεψη τῆς χορωδίας τοῦ Αἰγίου στὴν Ἀθήνα.

—Τὸ λαμπρὸ αὐτὸ χορωδιακὸ συγκρότημα, τὸ πρῶτο καὶ μοναδικὸ a capella στὴν Ἑλλάδα, θὰ ἐμφανιστεῖ γιὰ δεύτερη φορὰ στὸ μουσικό μας κοινὸ ποὺ εἶχε τὴν εὐκαιρία νὰ τὸ θαυμάσει καὶ νὰ τὸ ἐκτιμήσει ἐξαιρετικὰ στὴν πρώτη ἐμφάνισή του.

—Προσκαλεσμένη ἀπὸ τὴν ὀργάνωση τῆς χορωδίας Αἰγίου ἡ μουσικοκριτικὸς κ. Α. Λαλαούνη ἐπισκέφτηκε τὴν περασμένη Κυριακὴ τὸ Αἴγιο, ὅπου καὶ ἔδωσε μιὰ διάλεξη μὲ μεγάλη ἐπιτυχία.

—Αὔριο στὶς 6½ μ. μ. δίνεται στὸ θέατρο «Ὀλύμπια» μιὰ ἐξαιρετικὴ ἀπογευματινὴ παράσταση μὲ τὸν «Ριγολέττο», στὴν ὁποία θὰ λάβουν μέρος οἱ ἐκλεκτοὶ καλλιτέχνες τοῦ Ἑλληνικοῦ Μελοδράματος κ. Μ. Φλερύ, Ν. Γληνός, Ε. Μαγκλιβέρας, Γ. Μουλλᾶς καὶ Τ. Λόρη, μὲ διευθυντὴ τῆς ὀρχήστρας τὸν κ. Κυπαρίσση.

—Ἀναγγέλλονται γιὰ προσεχεῖς συναυλίες τῆς κ. Κικῆς Σκαλκώτα στὴν αἴθουσα τοῦ Ὠδείου Ἀθηνῶν στὶς 6 Ἀπριλίου, ἡμέρα Τρίτη καὶ ὥρα 6½ μ. μ., καὶ τῆς κ. Ἀντωνίας Περπινιάνη στὸ θέατρο «Ὀλύμπια» τὴν Παρασκευή, 9 Ἀπριλίου καὶ ὥρα 6½ μ. μ.

—Στὴν Ὄπερα τῆς Φραγκφούρτης θριαμβεύει ὁ συμπατριώτης μας τενόρος κ. Κώστας Μυλωνᾶς, ποὺ γιὰ τὶς τελευταῖες του ἐμφανίσεις διαβάζουμε πολλὲς κολακευτικὲς κρίσεις στὰ Γερμανικὰ φύλλα.

—Τὸ πρῶτο βραβεῖο στὸν διεθνῆ διαγωνισμὸ Σοπὲν τῆς Βαρσοβίας τὸ πῆρε φέτος ὁ Ρῶσσος πιανίστας κ. Τσὰκ Γιάκωφ.

—Στὸ Παρίσι πέθανε σὲ ἡλικία 90 χρονῶν ὁ ὀνομαστὸς μουσικὸς καὶ συνθέτης Σὰρλ-Μαρία Βιντόρ, ποὺ καταγόταν ἀπὸ μιὰν οὐγγρικὴν οἰκογένεια ἐγκατεστημένη στὴν Ἀλσατία καὶ ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ διάσημου Φέτις στὶς Βρυξέλλες. Ὁ Βιντὸρ στὰ 1870 ἔγινε ὀργανίστας στὴν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Σουλπικίου, στὰ 1891 διαδέχτηκε τὸν Σαίζαρ Φράνκ, σὰν καθηγητὴς τοῦ ὀργάνου καὶ πέντε χρόνια ἀργότερα ἔγινε καθηγητὴς τῆς σύνθεσης στὸ Ὠδεῖο τοῦ Παρισιοῦ. Ἔχει γράψει πολλὰ ἔργα συμφωνικά, μουσικῆς δωματίου, καθὼς καὶ γιὰ τὴν ὄπερα. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὰ ἔγραψε κι' ἕνα συμπλήρωμα στὸ βιβλίο γιὰ ἐνορχήστρωση τοῦ Μπερλιόζ, ποὺ ἔχει μεταφραστεῖ καὶ σ' ἄλλες γλῶσσες.

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Στὴν αἴθουσα τοῦ «Παρνασσοῦ» ἔγιναν χτὲς τὰ ἐγκαίνια τῆς νέας ἔκθεσης ἔργων τῆς γνωστῆς ζωγράφου καὶ συγγραφέως κ. Ἀθηνᾶς Ταρσούλη, ποὺ εἶχεν ἀναγγελθεῖ ἀπὸ καιρό. Ἡ κ. Ταρσούλη ἐκθέτει ὅλη τὴν τελευταία της παραγωγή, ἐλαιογραφίες, σχέδια σινικῆς μελάνης καὶ μιὰ σειρὰ τοπείων γκουὰς—ἀκουαρέλλες, χαρακτηριστικὰ τῆς λεπτῆς κι' αἰσθαντικῆς τέχνης της.

—Στὴ λέσχη καλλιτεχνῶν «Ἀτελιὲ» συνεχίζεται μ' ἐπιτυχία ἡ ἔκθεση τοῦ γνωστοῦ ζωγράφου κ. Γιάννη Μυταράκη. Τὴν ἔκθεσην αὐτὴ ἐπισκέφτηκεν ἀρκετὸς κι' ἐκλεκτὸς κόσμος, ποὺ ἀγόρασε πολλοὺς πίνακες τοῦ Μυταράκη.

—Προχτὲς ἔγιναν στὴν αἴθουσα τοῦ Δημοτικοῦ θεάτρου Πειραιῶς τὰ ἐγκαίνια τῆς ἔκθεσης καλλιτεχνῶν Πειραιῶς, γιὰ τὴν ὁποία γράψαμε στὸ προηγούμενο φύλλο ἐκτενέστερα. Συμμετέχουν μὲ διάφορα ἀντιπροσωπευτικὰ ἔργα τους οἱ Πειραιῶτες ζωγράφοι κ. καὶ δ. Α. Δροσιάδου, Ν. Ζωγράφος, Ἐρ. Λεκκός, Μ. Παπαθεοδούλου, Β. Σεμερτζίδης, Γ. Συρίγος καὶ ὁ γλύπτης κ. Λ. Δέμπης.

Ο ΤΥΠΟΣ

ΣΑΙΞΠΗΡ: «Ὅπως ἀγαπᾶτε», θέατρο «ΡΕΞ» Μαρίκας Κοτοπούλη, Σάββατο 27)3)1937.

«ΕΣΤΙΑ» 29 Μαρτίου ὁ κ. Χ. Ε. Α.: «Ὁ σκηνοθέτης ἔχει νὰ κινήσῃ φάλαγγα προσώπων καὶ πρέπει νὰ εἶνε ἀληθῶς κάτοχος τῶν μυστικῶν τῆς σκηνῆς —ὅπως φαίνεται ὅτι εἶνε ὁ κ. Σαραντίδης—διὰ νὰ γίνεται ἡ προβολὴ αὐτὴ ἁρμονική, ἀκούραστος καὶ γοργή. Αἱ ἀλλεπάλληλοι εἰκόνες, παρ' ὅλας τὰς περικοπάς, θὰ καθίσταντο ἄλλως φόρτος ἀκαταμάχητος. Ἡ κ. Κοτοπούλη καὶ ὁ σκηνοθέτης ἐνεγράψαν εἰς τὸ ἐνεργητικόν των τὸν ἆθλον ὅτι παρουσίασαν τὸ σαιξπήρειον τοῦτο κομψοτέχνημα ὑπὸ τὰ ἐντονώτερα χρώματα, μὲ ἐσωτερικὴν συνοχήν, μὲ πλήρη ἐπάρκειαν εἰς τὰς λεπτομερείας καὶ πειθαρχικότητα συνόλου πλέον ἢ ἱκανοποιητικήν».

«ΒΡΑΔΥΝΗ» 29 Μαρτίου, ὁ θεατρικός: «Χωρὶς νὰ σκεφθοῦμε νὰ μειώσουμε τὴν ἀξίαν τοῦ κάθε ἠθοποιοῦ, ὀφείλομε νὰ ἀναγνωρίσωμε πόσο αἰσθητὴ ἦταν κατὰ τὴν προχθεσινὴ παράστασι ἡ συμβολὴ τοῦ ρεζισὲρ κ. Γιαννούλη Σαραντίδη, ὁ ὁποῖος κατώρθωσε νὰ δώσῃ τὴ σωστὴ γραμμὴ σ' ὅλους τοὺς ἑρμηνευτάς, νὰ ζωντανέψῃ μαζὶ των δημιουργικὰ τὸ «Ὅπως ἀγαπᾶτε».

«Ὁ γνωστὸς ζωγράφος κ. [illegible] τζηκυριάκος ἐμφανίζε[illegible] ρὰν ὡς σκηνογράφος. [illegible] τόσο δύσκολο ἔργο [illegible] καλλιτεχνικὲς [illegible] ατρο ὡρισμ[illegible] τιμᾶ».

«Ἡ ὁλο[illegible] διετήρησε [illegible]

«ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ» 30 Μαρτίου, [illegible] Μιχ. Ρο[illegible]

«Μετα[illegible] χει ὅλη τὴν [illegible] γοητεία [illegible] γραφέως».

«Ὁ ΤΥΠΟΣ» 29 Μαρτίου, ὁ κ. Γεώργιος Πρ[illegible]:

«Θὰ [illegible] εἰς τὰς [illegible] ποὺ θὰ [illegible] θέατρον [illegible] ψυχικὰ [illegible] νος μέσα εἰς [illegible] ἀτμόσφαιραν ἰδεασμοῦ καὶ [illegible] καλλιτεχνικῆς [illegible] Διότι [illegible] ἔργον, σκηνοθεσία, σκηνογραφία, κοστούμια, μουσική, μετάφρασις, ἑρμηνεία—τὰ πάντα [illegible] μένην, ἡ ὁποία [illegible] θῶς ἀνωτέραν [illegible] τῶν σκοπῶν ποὺ ἐπιδιώκει διὰ τὴν ψυχαγώγησιν τοῦ κοινοῦ».

«Ὁ σκηνοθέτης κ. Γιαννούλης Σαραντίδης, ὁ ὁποῖος ἀνεβίβασε τὴν κωμῳδίαν τοῦ Σαίξπηρ, ἠμπορεῖ νὰ εἶνε ὑπερήφανος διὰ τὸ προχθεσινόν του κατόρθωμα. Ὑπῆρξεν ἕνας πραγματικὸς ἆθλος ἡ σκηνοθεσία καὶ ἡ ἑρμηνεία τοῦ δυσκόλου αὐτοῦ ἀριστουργήματος καὶ μόνον ἕνας καλλιτέχνης, ὅπως ὁ κ. Σαραντίδης, μὲ πνοὴν δημιουργικὴν καὶ ποιητικὴν φαντασίαν ἠδύνατο νὰ παρουσιάσῃ τὴν ὑποβλητικὴν ἀτμόσφαιραν ὅπου ἐκινήθησαν, ὅπως εἰς ἕνα ἐκτάκτως γοητευτικὸν ὄνειρον, οἱ ἠθοποιοί. Ὅλα ἦσαν ὑπολογισμένα μέχρι καὶ τῆς ἐλαχίστης λεπτομερείας μὲ ἀνωτέραν ἀληθῶς αἰσθητικὴν ἀντίληψιν καὶ πλήρη κατανόησιν τοῦ κειμένου. Ἡ ὁμοιογένεια ἦτο ἀπόλυτος, ὁ ρυθμὸς ἀκριβής, ὁ φωτισμὸς περίφημος. Ἕνα ἀόρατον χέρι ὡδήγει τὰ πάντα καὶ ἐδημιούργει διαρκῶς μὲ ἁπλότητα μοναδικήν, μὲ πλούσια καὶ φανταχτερὰ χρώματα, μὲ πηγαίαν δροσερότητα, τὰς ἐναλλαγὰς τῶν ψυχικῶν καταστάσεων τῶν ἡρώων τοῦ ἔργου. Τὸν τίτλον τῆς ὡραίας κωμῳδίας τοῦ Σαίξπηρ ὁ κ. Σαραντίδης θὰ ἠμποροῦσε νὰ τὸν διεκδικήσῃ διὰ τὸν ἑαυτόν του. Ἡ ἑλληνικὴ σκηνὴ εἰς τὸ πρόσωπόν του ἀπέκτησε τὸν ἰδεώδη καλλιτέχνην ποὺ γνωρίζει τί θέλει, πῶς τὸ θέλει καὶ ποὺ ἔχει ὅλα τὰ φυσικὰ χαρίσματα καὶ τὰ ἐπίκτητα ἐφόδια διὰ νὰ ἀποδώσῃ αὐτὸ ποὺ θέλει. Ὁ κ. Σαραντίδης εἶνε ἕνας δημιουργός, ἕνας ποιητής, μὲ φαντασίαν ἀχαλίνωτον, μὲ σκέψιν διαυγῆ, μὲ ἀφάνταστον ἐνεργητικότητα, μὲ πεῖραν βαθυστόχαστον, ποὺ θὰ προσφέρῃ ἀνεκτιμήτους καὶ θετικὰς ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῶν θεατρικῶν μας πραγμάτων. Κοντά του εἰργάσθη μὲ ζῆλον καὶ ἔμπνευσιν διὰ τὰ σχέδια, τὰς σκηνογραφίας καὶ τὰ κοστούμια ὁ γνωστὸς ζωγράφος κ. Ν. Γκίκας—Χατζηκυριάκος ὁ ὁποῖος κατώρθωσε μὲ ἐλευθερίαν καὶ ποίησιν, μὲ μόνον τὴν σχέσιν τῶν χρωμάτων καὶ τῶν ὄγκων, νὰ δώσῃ τὴν διάχυτον καὶ λυρικὴν ἀτμόσφαιραν».

«ΠΡΩΐΑ» 30 Μαρτίου, ὁ κ. Λ. Κουκούλας:

«Ὁ κ. Γιαννούλης Σαραντίδης μὲ τὴν πολύτιμη συνεργασία τοῦ κ. Γκίκα-Χατζηκυριάκου, ποὺ ἔδωσε στὶς ὑπέροχες σκηνογραφίες του ὅλη τὴν ὑπέρλογη γοητεία ποὺ πλημμυρίζει σὰ ζείδωρη καὶ λυτρωτικὴ πνοὴ τὸ ἔργο, μπόρεσε νὰ δημιουργήσῃ τὴν ὑπερβατικὴ ἐκείνη «ἀτμόσφαιρα» ποὺ δὲν πρέπει νὰ θυμίζῃ τίποτα ἀπὸ τὴν καθημερινὴ μιζέρια τῆς ζωῆς καὶ καμμιὰν ἀπὸ τὶς εἰκόνες τῆς ἐπιστητῆς πραγματικότητος. Καὶ μέσα στὸ ταιριαστὸ αὐτὸ πλαίσιο, οἱ ἠθοποιοὶ τοῦ θιάσου τῆς κ. Κοτοπούλη κινήθηκαν μὲ μιὰν ἐνσυνείδητην ἄνεση. Ἡ κ. Κοτοπούλη κρατήθηκε ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους στὸν τόνο ποὺ ἐταίριαζε στὴν ἰδιοσυστασία τῆς σαιξπηρικῆς ἡρωΐδος, ποὺ δείχνεται τόσο τολμηρότερη καὶ πιὸ ἐπινοητικὴ ὅσο μεγαλύτερη εἶνε στὸ βάθος ἡ κοριτσίστικη ἀθωότης της. Στὸ πλάϊ της στάθηκε ἀντάξιος σύντροφος ἡ κ. Μαίρη Ἀρώνη ὡς Κέλια. Ὁ κ. Λογοθετίδης ὡς Τόουτστον ἦταν ἰδανικός, ἕνας χωριάτης τρελλός, καθὼς τὸν θέλει ὁ ποιητής. Ἄψογος ἐπίσης μὲ τὴ σαρκαστικὴ μελαγχολία του ὁ κ. Γ. Παππᾶς ὡς Γιάκωβος, ποὺ εἶνε οὐσιαστικὰ ὁ ἠθικὸς ἄξων τῆς κωμῳδίας. Καλοὶ ἐπίσης στοὺς ρόλους των ὁ κ. Δ. Μυρὰτ υἱὸς ὡς Ὀρλάντο, ὁ κ. Χ. Τσαγανέας ὡς Ὀλίβιος, ὁ κ. Θ. Ἀρώνης ὡς ἐξόριστος δούκας, ὁ κ. Κ. Οἰκονομίδης ὡς Λεμπώ, ὁ κ. Α. Βλαχόπουλος ὡς Ἀδάμ, ὁ κ. Π. Καραβουσάνος ὡς Κάρολος, ἡ κ. Ν. Τσαγανέα ὡς Ὄντρια καὶ ἡ δὶς Λαλαούνη ὡς Ἑσπέρια.

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ὁ ἐκλεχτὸς γλωσσολόγος κ. Μανώλης Τριανταφυλλίδης, κατὰ παράκληση τῆς «Ἑταιρείας Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν», ἄρχισε ἀπὸ τούτη τὴ βδομάδα στὸ θέατρο «Ὀλύμπια» μιὰ σειρὰ διαλέξεων γιὰ τὴ γλῶσσα, μὲ τὸ γενικὸ θέμα: «Σταθμοὶ τῆς γλωσσικῆς μας ἱστορίας». Ἡ πρώτη ὁμιλία τοῦ κ. Τριανταφυλλίδη, ποὺ ἔγινε τὴν περασμένη Τρίτη, μὲ τίτλο: «Ὁ ἀττικισμὸς στὴν ἐποχὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς διγλωσσίας» ἀκούστηκε μ' ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον ἀπὸ τὸ πυκνὸ κι' ἐκλεχτὸ ἀκροατήριό του. Θὰ ἀκολουθήσει τὴν ἐρχόμενη Τρίτη ὥρα 7 μ. μ. στὸ θέατρο «Ὀλύμπια» ἡ δεύτερη ὁμιλία, μὲ τίτλο: «Ὁ πρῶτος δημοτικισμός». Καὶ γιὰ τὶς δυὸ αὐτὲς ὁμιλίες εἰδικὸς συνεργάτης τοῦ περιοδικοῦ μας θ' ἀσχοληθεῖ ἐκτενέστερα στὸ ἐρχόμενο φύλλο.

ΓΙΑ ΤΗΝ 100ΕΤΗΡΙΔΑ ΤΟΥ ΠΟΥΣΚΙΝ

Σήμερα τὸ ἀπόγευμα στὶς 7 μ. μ. στὸ θέατρο «Ὀλύμπια» δίνεται ἀπὸ τὴν «Ἑταιρεία Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν» ἀναμνηστικὴ γιορτὴ γιὰ τὴν ἑκατονταετηρίδα τοῦ μεγάλου Ρώσσου ποιητῆ Ἀλεξ. Πούσκιν. Στὴ γιορτὴ αὐτὴ θὰ μιλήσουνε σχετικὰ γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ ποιητῆ οἱ κ. Κ. Καρθαῖος καὶ Κ. Ἐλευθερουδάκης καὶ θ' ἀπαγγείλουν ποιήματα τοῦ Πούσκιν ἡ κ. Μυρτιώτισσα καὶ Πούπα Κοκκινάκη, ἐνῷ σύγχρονα θὰ τραγουδηθοῦν μέρη ἀπὸ τὶς ὄπερες «Εὐγένιος Ὀνέγκιν» καὶ «Μπόρις Γκοντουνώφ».

ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Σὲ ὡραῖες, καλλιτεχνικὰ ἐπιμελημένες ἐκδόσεις, ἐλάβαμε τρία μουσικὰ κομμάτια τοῦ νέου συνθέτη κ. Θ. Δ. Καρυωτάκη, τὰ «5 τραγούδια», «τραγούδια» καὶ «κομμάτια πιάνου». Τὰ πρῶτα «5 τραγούδια», μελοποίηση πέντε χαρακτηριστικῶν τραγουδιῶν τοῦ Κ. Καρυωτάκη, ἔχουνε τὸ ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον πὼς δίνουνε γιὰ πρώτη φορὰ μελοποιημένα τραγούδια τοῦ ἀλησμόνητου ποιητῆ τῶν «Νηπενθῶν» καὶ τῶν «Ἐλεγείων» καὶ μάλιστα ἀπὸ ἕναν καλλιτέχνη ποὺ ὄχι μόνον ἀγάπησε τὸ ἔργο τοῦ ποιητῆ, ἀλλὰ καί, σὰν συγγενής του, ἦταν σὲ θέση νὰ νοιώσει καὶ ν' ἀποδώσει στὴ μουσικὴ τὴν ἰδιοσυγκρασία του.

ΒΙΒΛΙΑ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ:

Θ. ΜΑΚΡΟΠΟΥΛΟΥ: «Μεσολογγίτικες Ἱστορίες» πρόλογος Κ. Παλαμᾶ, σχ. 8ο, σελ. 136, δρχ. 30.

ΜΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ: «Ἆσμα Ἀσμάτων κι' ἄλλα διηγήματα, σχ. 8ο, σελ. 110, δρχ. 25.

ΠΟΙΗΣΗ:

Κ. Μ. ΓΡΑΨΑ: «Ἀπὸ τὴν Ὁμηρικὴ Ὀδύσσεια: Ὁ Ὀδυσσεὺς στὸν Ἅδη (Ραψῳδία Λ), σχ. 8ο, σελ. 52.

ΑΡΗ ΧΑΤΖΙΔΑΚΗ: «Οἱ πολιτεῖες τῶν ὡραίων», σχ. 8ο, [illegible] σελ. 105.

ΜΕΛΕΤΕΣ:

ΤΑΚΗ ΔΟΞΑ: «Μαρία Πολυδούρη», σχ. 8ο, σελ. 24, δρχ. 10.

ΤΑΚΗ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ: «Ἡ σωματικὴ ἀγωγὴ τῆς νεολαίας», σχ. 8ο, σελ. 160, δρχ. 60.

ΑΓΓ. ΤΑΝΑΓΡΑ: «Ἡ χρησιμοποίησις τῶν ψυχικῶν φαινομένων εἰς τὴν ἐγκληματολογίαν», σχ. 8ο, σελ. 28, δρχ. 25.

ΑΡΤΕΜ. Ι. ΨΥΧΑ: «Δίχως ἀξίωση», σχ. 8ο, σελ. 257.

ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΚΙΝΥΡΑ» (ΠΑΦΟΥ): «Διαλέξεις περὶ τῶν κορυφαίων Κυπρίων φιλοσόφων καὶ πεζογράφων», σχ. 8ο, σελ. 150, δρχ. 50.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΤΑ ΝΕΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ, μηνιαία λογοτεχνικὴ ἐπιθεώρηση, διευθυντὴς Ἀντρέας Καραντώνης, Ἀθήνα. Ἐκυκλοφόρησε τὸ νέο τεῦχος τοῦ Μάρτη, τοῦ καλοῦ αὐτοῦ περιοδικοῦ, μὲ ἐπιμελημένην, ὅπως πάντα, ἐμφάνιση καὶ πλούσια περιεχόμενα. Ἀπὸ τὶς συνεργασίες αὐτοῦ τοῦ φύλλου σημειώνουμε ποιήματα τῶν κ. Ἀγγέλου Σικελιανοῦ καὶ Γιώργου Σαραντάρη, ἄλλο τοῦ Πιὲρ Ζὰν Ζοὺβ, μεταφρασμένο ἀπὸ τὸν κ. Α. Καραντώνη, τὴ συνέχεια τοῦ μυθιστορήματος «Ἐρόϊκα» τοῦ κ. Κοσμᾶ Πολίτη, αἰσθητικὲς καὶ καλλιτεχνικὲς μελέτες τῶν κ. Κώστα Δεσποτοπούλου, Γιώργου Σεφέρη καὶ Ἀγγέλου Προκοπίου, κριτικὴ τῶν βιβλίων ἀπὸ τοὺς κ. Κωνστ. Τσάτσον καὶ Π. Σπανδωνίδην, κλπ.

Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ, μηνιαῖο περιοδικό, διευθυντὲς δ. Ἀβαταγκέλου καὶ Τέλλος Ἄγρας, Ἀθήνα. Ἐκυκλοφόρησε τὸ τεῦχος τοῦ Μαρτίου τοῦ γαλλόφωνου αὐτοῦ περιοδικοῦ, μὲ ἐκλεχτὴ ὕλη. Ἀπὸ τὰ περιεχόμενά του σημειώνουμε τὴν ἀρχὴ τῆς μετάφρασης τοῦ «Πατούχα» τοῦ Κονδυλάκη, μὲ λεπτομερῆ εἰσαγωγὴ γιὰ τὸν συγγραφέα καὶ τὸ ἔργο του, τὸ διήγημα «Ὁ κυνηγημένος» τοῦ κ. Στ. Δάφνη, ἄρθρο τοῦ κ. Μ. Μωϋσείδου γιὰ τοὺς πρόδρομους τοῦ Φρόϋντ στὴν ἀρχαιότητα, μελέτες, κριτικὲς τῶν βιβλίων τοῦ θεάτρου καὶ τῆς μουσικῆς, φιλολογικὰ σημειώματα κλπ.

ΑΙΓΥΠΤΙΩΤΗΣ ΕΛΛΗΝ, μηνιαία ἐπιθεώρηση, διευθυντὴς Ἄγγελος Κασιγόνης, Ἀλεξάνδρεια. Ἐλάβαμε τὰ φύλλα τοῦ Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουαρίου τῆς καλῆς αὐτῆς περιοδικῆς ἔκδοσης, ποὺ βγαίνει μὲ τὸ σκοπὸ νὰ ἐξυπηρετήσει τὴ συναδέλφωση τῶν δύο λαῶν, Ἑλλάδας καὶ Αἰγύπτου, μὲ ποικίλες καὶ ἐκλεχτὲς συνεργασίες.

ΦΟΙΝΙΚΙΑ, μηνιαῖο λογοτεχνικὸ περιοδικό, διευθυντὴς Γιώργος Ἀλκαῖος, Ἀλεξάνδρεια. Ἐκυκλοφόρησε τὸ 1ο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ αὐτοῦ, μὲ ποιήματα τῶν κ. Τεύκρου Ἀνθία, Σ. Παγιατάκη, Γιώργου Ἀλκαίου καὶ Ἐλισ. Ψάρα, διηγήματα καὶ πεζὰ τῶν κ. Δήμου Φλέγυα, Λουκ. Μάρβα καὶ Γιώργου Ἰωάννου, μελέτη τοῦ κ. Α. Ἰννινου γιὰ τὸν Λουΐτζι Πιραντέλλο, κριτικὲς τοῦ κ. Γ. Ἀλκαίου γιὰ τὰ βιβλία «Ἐπιφαινόμενα» τοῦ κ. Π. Βρισιμιτζάκη, «Σὰν ἀπόψε» τοῦ κ. Γιάννη Στοβαίου καὶ «Τὸ χάος» τοῦ κ. Τεύκρου Ἀνθία, φιλολογικὰ καὶ θεατρικὰ σημειώματα κλπ.

Η ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ, λαογραφικὴ καὶ λογοτεχνικὴ ἔκδοσις, διευθυντὴς Εὐστράτιος Ζήσης, Ἀθήνα. Ἐλάβαμε τὸ φυλλάδιο τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ περιοδικοῦ αὐτοῦ, μὲ ποιήματα τῶν κ. Γ. Κοτζιούλα καὶ Ε. Ζήση καὶ διάφορα φιλολογικὰ καὶ λαογραφικὰ σημειώματα.

ΑΓΙΟΣ ΙΑΣΩΝ ΚΑΙ ΣΩΣΙΠΑΤΡΟΣ, δεκαπενθήμερο θρησκευτικὸ περιοδικό, Κέρκυρα.

ΙΑΤΡΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ, μηνιαῖο ἐπιστημονικὸ περιοδικό, διευθυντὴς Βαλέριος Μαρσέλος, Ἀθήνα.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Λάζαρον Λεμέσην: Καὶ τὰ δυό σας τραγούδια ἀρκετὰ συμπαθητικά, περισσότερο μάλιστα οἱ «Δειλινὲς ὧρες»:

Στῆς βρύσης δίπλα τὸ νερό, ποὺ ἀδιάκοπα κυλᾷ
καὶ μουρμουρίζει ταπεινὰ μονότονο ψαλμό,
νομίζεις τὸν αἰώνιο ἀκοῦς τῆς γῆς παλμό,
ν' ἀργοχυνᾶ, νὰ σμίγεται μὲ τὶς στιγμὲς
ποὺ φεύγουν.

Ἡ νοσταλγικὰ θλιμμένη τους διάθεση ἀποδίδεται μ' ἕναν τρόπο ἀρκετὰ ποιητικὸ καὶ μὲ γνώση τῶν τεχνικῶν ἀπαιτήσεων τοῦ στίχου. Ἐκεῖνο ποὺ σᾶς λείπει ἀκόμα εἶναι ἡ ἀναζήτηση καὶ ἡ ἔκφραση τῶν ἀληθινῶν σας συγκινήσεων, ἔξω ἀπὸ τοὺς ρωμαντισμοὺς τῶν πρώτων πειραμάτων. Ἐργαστεῖτε, λοιπόν, μ' ἐπιμονὴ καὶ δῶστε μας ἐργασία μὲ περισσότερες ἀξιώσεις, γιὰ τὴν ὁποία σᾶς θεωροῦμε ἱκανό.

Ἔλατον Φλογέραν: Καὶ τὰ σημερινά σας ποιήματα δὲν μᾶς ἱκανοποιοῦν. Γιὰ παράδειγμα, γράφετε:

...Πῶς θάθελ' αὐτὴ τὴν καρδιὰ
μὲ βία νὰ ξεκολλήσω
καὶ γιὰ σκυλιῶνε φαγητὸ
σὲ μιὰ γωνιὰ νὰ ρίξω!!
Καὶ θὰ γελῶ σὰν θὰ τὴν τρῶν'
μὲ τ' αἷμα μ' ἀλειμμένα
θὰ φεύγουν πρὸς τὸ ἄγνωστο,
θὰ φεύγουν ἀπὸ μένα.

Νομίζουμε πὼς ἡ ποίηση, ποὺ εἶναι ἴσως ἡ πιὸ λεπτὴ κι' ἀνέκφραστη ἀπ' ὅλες τὶς τέχνες, δὲν εἶναι σκέτη ἡ παράθεση εἰκόνων καὶ φράσεων, τόσο μάλιστα πρόχειρα καὶ κακόηχα βαλμένων. Τὸ ἀσύλληπτο ποὺ τὴ χαρακτηρίζει, ἡ ὑποβολή της, ἡ κατάχτηση ποὺ κάνει σ' ὅλες τὶς ψυχές, στὶς ὁποῖες ἀπευθύνεται, ὀφείλεται στὴ μουσική, στὴν ἁρμονία, στὸ ρυθμό, στὸ προσεχτικὸ διάλεγμα τῆς λέξης, σ' ὅ,τι λέμε ἐπεξεργασία τῆς ἔμπνευσης. Δυστυχῶς ὅλ' αὐτὰ παραμελιοῦνται ἀπὸ πολλοὺς νέους, ποὺ βιάζουνται καταπληχτικὰ νὰ δοῦνε δημοσιευμένες τὶς ἐργασίες τους, δίχως ν' ἀναμετροῦνε τὶς εὐθύνες καὶ τὶς ὑποχρεώσεις τους ἀπέναντι μιᾶς τέχνης τόσον ἀπαιτητικῆς, ποὺ βάλθηκαν νὰ γίνουν οἱ πιστοί της. Δὲν θέλουμε νὰ σᾶς ἀπογοητεύσουμε μ' αὐτά, ἀφοῦ ἄλλωστε δὲν σᾶς ἀφοροῦνε ἀποκλειστικά. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ἀκριβῶς εἴμαστε τόσο φανατικοὶ καὶ πιστοὶ φίλοι κάθε νεανικῆς ἐκδήλωσης, γι' αὐτὸ ἀπαιτοῦμε κι' ἀπ' τοὺς νέους μιὰ σοβαρώτερη προσήλωση στὴν ἐργασία τους, ποὺ δὲ μπορεῖ παρὰ νὰ ἔχει ἀγαθὰ ἀποτελέσματα.

Μανταλέναν Ἀλμπάτη: Ὅσο κι' ἂν ψάξαμε, δὲ μπορέσαμε νὰ βροῦμε τὸ διήγημα ποὺ μᾶς γράφετε. Ὅπως θὰ ξέρετε, τὰ χειρόγραφα δὲν φυλάγουνται καὶ γι' αὐτό, ὕστερ' ἀπὸ τὴν ἀπάντηση ποὺ σᾶς κάναμε, δὲν κρατήσαμε τὸ διήγημά σας. Ἂν θέλετε, ξαναστείλετέ μας το, ἀφοῦ ἐπρόκειτο γιὰ παρεξήγηση. Τὶς μεταφράσεις σας θὰ τὶς δοῦμε μ' εὐχαρίστηση κι' ἂν εἶναι καλὲς θὰ τὶς δημοσιέψουμε.

Ἔρσην Δ[illegible]: Καὶ στὰ δυό σας ποιήματα [illegible] μιὰ βαθειὰ κ' ἔκδηλην ἐπιρροὴ ἀπὸ τὴ λεπτὴ καὶ δαντελλένια ποίηση τοῦ Πορφύρα, ποὺ τραγούδησε τόσο χαραχτηριστικὰ αὐτὰ τὰ συναισθήματα, ποὺ συγκινοῦνε καὶ σᾶς. Ἂν δὲν ἀποτινάξετε αὐτὴ τὴν ἐπιρροή, προσπαθώντας νὰ δώσετε κάτι ὁλότελα δικό σας, θὰ πνιγεῖτε κάτω ἀπὸ τὴν προσωπικότητα ἐκείνου.

Γιώργον Ρίμαν: Τὰ τραγούδια σας, πολὺ ἁπλοϊκὰ γραμμένα, εἶναι ἔξω ἀπὸ κάθε ποιητικὸ νόημα, χωρὶς μέτρα καὶ ρυθμούς, ὅπως κι' ὁ ἴδιος πολὺ σωστὰ τὸ παρατηρεῖτε. Πρέπει νὰ διαβάσετε ἀκόμα πολύ, γιὰ νὰ κατορθώσετε νὰ δημιουργήσετε κάτι ἀξιόλογο.

Β. Βενέτην: Τὸ γράμμα σας μᾶς χαροποίησε πολύ, γιατὶ βλέπουμε πὼς βρίσκονται κι' αὐτοῦ, στὴ μακρυνὴ γωνιά σας, ἄνθρωποι ποὺ μᾶς παρακολουθοῦνε μὲ τόση στοργὴ κι' ἐνδιαφέρον. Δυστυχῶς ἀπὸ τὰ ποιήματά σας δὲν μένουμε ὁλότελα ἱκανοποιημένοι. Κι' αὐτὸ ἴσως γιατὶ ἀπὸ σᾶς περιμένουμε ἀνώτερα πράγματα. Ἐργαστεῖτε ἀκόμα μ' ἐπιμονὴ καὶ πολὺ σύντομα θὰ φτάσετε στὴν ἐπιτυχία, δίνοντας καὶ σὲ μᾶς τὴ χαρὰ νὰ τὸ διαπιστώσουμε αὐτό.

Ζήσην Γεράσην: Συνεργασίες σὰν αὐτὴ ποὺ μᾶς στείλατε δὲν δημοσιεύουμε, ὅπως ἄλλωστε θὰ τὸ ἔχετε παρατηρήσει κι' ὁ ἴδιος. Ἂν ὅμως ἔχετε ἄλλη πρωτότυπη λογοτεχνικὴν ἐργασία, εὐχαρίστως θὰ τὴν βλέπαμε, ἀφοῦ δείχνετε πὼς γράφετε ἀρκετὰ καλά.

Σάκην Ρετσινᾶν: Τὸ ἀγροτικό σας εἰδύλλιο, χωρὶς νὰ εἶναι κακό, δὲ μπορεῖ νὰ δημοσιευτεῖ. Ἴσως ἂν τὸ δουλεύατε ἀκόμα λίγο, νὰ γινόταν ἕνα ἀρκετὰ καλὸ τραγούδι, ποὺ θὰ μᾶς ἱκανοποιοῦσε. Προσέξετε λ. χ. τὸ στίχο:

...ἂν μπᾶς τυχὸν κι ἀργήσει...

Ἡ κάθε λέξη μέσα στὸ στίχο πρέπει νὰ εἶναι προσεχτικὰ καὶ μὲ βάσανο μεγάλη διαλεγμένη, γιὰ νὰ προσθέτει τὴν ὀμορφιά της στὴ δημιουργία τοῦ ἑνιαίου κι' ἄρτιου συνόλου. Ἐκεῖνο τὸ «μπᾶς», ποὺ δὲν εἶναι καὶ τὸ μοναδικό, εἶναι ἀρκετὸ γιὰ νὰ καταστρέψει ὅλο σας τὸ ποίημα. Προσοχή, λοιπόν, καὶ δουλειά.

Ἀλέκον Μακρόπουλον: Ἡ πρόθεσή σας νὰ μιλήσετε γιὰ μερικοὺς ἀξιόλογους λογοτέχνες τοῦ Ἡρακλείου, ποὺ νομίζετε πὼς ἀδικοῦνται, εἶναι πολὺ ἀξιέπαινη καὶ σᾶς συγχαίρουμε γι' αὐτή. Ἔχουμε ὅμως τὴ γνώμη πὼς κανένα ἀπὸ τὰ ὀνόματα ποὺ ἀναφέρετε στὴν ἐπιστολή σας δὲν ἀδικήθηκε ποτὲ ἀπὸ κείνους ποὺ μιλοῦνε κάθε τόσο γιὰ τὴν πνευματικὴ κίνηση τῆς Ἐπαρχίας. Ἀπ' ἐναντίας τὸ Ἡράκλειο κι' ὅλοι του οἱ πνευματικοὶ ἐκπρόσωποι, ἀκόμα καὶ οἱ νεώτεροι, ἀναφέρονται συχνὰ καὶ τιμητικώτατα, ἀφοῦ ἄλλωστε ἡ πόλη τους εἶναι τὸ τέταρτο πνευματικὸ κέντρο τῆς Ἑλλάδας, ὅπως κι' ὁ ἴδιος πολὺ σωστὰ παρατηρεῖτε.

Τάκην Τρίκλην: Τὸ ποίημά σας πολὺ νεανικὸ καὶ μὲ τόσα μετρικὰ λάθη, ποὺ νὰ μᾶς κάνουν νὰ σᾶς συμβουλέψουμε, ἐντελῶς φιλικά, νὰ μὴν βιαστεῖτε νὰ ξαναγράψετε, δίχως ν' ἀποχτήσετε πρῶτα τὴν ἀπαραίτητην αὐτοκριτική, μὲ τὴ μελέτη καὶ τὸ προσεχτικώτερο δούλεμα. Ὡστόσο τὸ ταλέντο δὲν σᾶς λείπει κι' αὐτό, γιὰ τὴν ἀρχὴ τοὐλάχιστον, εἶναι περισσότερον ἀπὸ ἐνθαρρυντικό.

Ἀνδρέαν Θεοδόσην: Σᾶς εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὴν προθυμία σας, δυστυχῶς ὅμως ἡ σειρὰ τοῦ περιοδικοῦ ποὺ ἔχετε δὲν μᾶς χρειάζεται.

Χρῆστον Μανώλην: Δυστυχῶς δὲν θὰ μπορέσουμε νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσουμε, γιατὶ δὲν μᾶς βρίσκουνται οἱ φωτογραφίες ποὺ μᾶς ζητᾶτε.

χτερίδας» καὶ τὸ «Ρετσίνα μου ἁγνὴ πῶς νὰ σ' ἀφήσω».

Ἀπ' τοὺς συνεργάτας της, καλὸς ὁ κ. Καββαδίας (βιολί), αἱ δίδες Τζούλια Βλασσοπούλου (πιάνο), Βάσω Σωτηρίου καὶ Καίτη Παρίτση (τραγοῦδι) ποὺ τὸ ἀκατέργαστο ἀκόμα μέταλλο τῆς φωνῆς τους μᾶς θύμιζε κάπως κάποια ἄλλη τῆς ἡλικίας τους ποὺ δρόσιζε τοὺς Ἀθηναίους μὲ τὸ τραγοῦδι της τὸ περασμένο καλοκαίρι στὴν «Ὄαση».

Τὸ σημείωμά μου αὐτό, θέλω νἆναι λόγια εἰλικρινείας ἑνὸς συναδέλφου, παρὰ κριτική.

Αὐτὸς ἦταν καὶ ὁ σκοπός μου.

Ἡ συναυλία [illegible] χωρὶς μεγάλες ἀξιώσεις σημείωσε ἀρκετὴ ἐπιτυχία. Συγχαρητήρια θερμὰ στὴν δίδα Φαιδροῦ καὶ στοὺς συνεργάτες της.

Πάνος Γ. Κακουλίδης

Κινηματογράφος

«Ἡ ἐπέλασις τῆς ἐλαφρᾶς ταξιαρχίας», Ἀττικόν, 15—21 Μαρτίου.

Ἡ περίφημη ἐπίθεση ἐνάντια στὸ φρούριο τῆς Μπαλακλάβας ποὺ ὁ Τέννυσον τὴν εἶχε ἀπαθανατίσει μὲ τοὺς ἐξαιρετικούς του στίχους, γυρίστηκε ἀπὸ τὸν Μίχαελ Κουρτίζ. Εὐτυχῶς καλά. Ὑπάρχει στὸ ἔργο αὐτὸ ἕνας ἡρωϊσμὸς ἔξοχος, μιὰ γοργότητα ἀνέκφραστη, ποὺ σὲ κρατοῦν σὲ ἀγωνία. Ἡ ἐπέλαση εἶναι ἐξαιρετική. Μένει κανεὶς ἄναυδος μπρὸς σ' αὐτὴ τὴ φανταστικὴ ὁρμή. Τὸ νὰ κατορθώσει ὁ σκηνοθέτης μὲ τεχνικὰ μέσα νὰ δημιουργήσει τέτοιαν ἀτμόσφαιρα, εἶναι καλὴ δουλειά.

Τὸ ἔργο μπορεῖ νὰ διαιρεθεῖ σὲ δύο ἀνεξάρτητα μέρη. Ἡ ἅλωση τοῦ φρουρίου τοῦ Σουκότι, ποὺ μᾶς θυμίζει λίγο τοὺς «Λογχοφόρους τῆς Βεγγάλης» καὶ ἡ ἐπίθεση τῆς Μπαλακλάβας. Καὶ τὰ δύο ἐπεξεργασμένα μὲ τὴν ἴδια μαεστρία.

Ἡ μουσικὴ ἐπιβλητική, σὲ μεταφέρει πότε σὲ δάση παρθένα, πότε σὲ ἀνατολικὰ παλάτια καὶ κάνει πιὸ ἔντονη τὴ δράση. Οἱ ἠθοποιοὶ καλοὶ ὅλοι. Δίπλα στὸν Ἔρρολ Φλὺν καὶ τὴν ντὲ Χάβιλλαντ, στέκουν ἐξαίσια ὁ Κόρντον καὶ ὁ Κνόγουλ.

Μιὰ σημείωση τοῦ σκηνοθέτη μᾶς πληροφορεῖ πὼς κάποιος στρατιωτικὸς ἀνέλαβε τὸ τεχνικὸ μέρος τῆς ταινίας. Κάτι ἀνάλογο ἔγινε καὶ στὶς Σταυροφορίες γιὰ τὶς ἱστορικὲς πληροφορίες. Θὰ ἦταν εὐχῆς ἔργο ἂν σὲ ὅλα τὰ ἔργα ἀναλάβαιναν εἰδικοὶ τὸ ἐπιστημονικὸ-τεχνικὸ μέρος, ἔτσι δὲ θὰ μποροῦσε ὁ κάθε σκηνοθέτης νὰ μᾶς παρουσιάζει ὅ,τι ἀρλούμπες θέλει γιὰ ἐντυπωσιακοὺς λόγους.

Γενικὰ ἡ «Ἐπέλασις τῆς ἐλαφρᾶς Ταξιαρχίας» εἶναι ἕνα ἔργο πολὺ καλό, γυρισμένο μὲ ἐπιμέλεια καὶ φροντίδα.

Δ. Φιλιππουρας

**

«ΣΑΝ ΦΡΑΝΤΖΙΣΚΟ»

Ἕνας καινούργιος σκηνοθετικὸς ἆθλος τοῦ Βὰν Ντάϊκ, δημιουργοῦ τοῦ ἀλησμόνητου «Ἐσκιμῶ». Παραγωγὴ «Μέτρο Γκόλντουϊν» ποὺ εἶχαν τὴν ἄτυχη ἔμπνευση νὰ μᾶς τὴν παρουσιάσουν ἐδῶ ντουμπλαρισμένη: ἄρα κατεστραμμένη. Εἶναι καιρὸς ποὺ οἱ ἀντιπρόσωποι τόσων ἑταιρειῶν ἀποφεύγουν —ἰδιαίτερα τῆς «Παραμάουντ»— νὰ μᾶς δίνουν ντουμπλάζ. Ὁ «Παστέρ», οἱ «Λογχοφόροι τῆς Βεγγάλης», ἡ «Ραμόνα» μὲ τὴν ἄμεση ἐπέμβασή του θὰ καταστρέφουνταν. Τὸ «Σὰν Φραντζίσκο», ποὺ ἐδῶ προεβλήθη μὲ τὸν τίτλο «Πόλις τῆς ἁμαρτίας», γιατὶ οἱ ...χτυπητότεροι τίτλοι εἶναι ἐμπορικώτεροι, χωρὶς αὐτὸ θὰ ἦταν ἄψογο παρὰ τὶς ὡρισμένες του ἀτέλειες ποὺ περνοῦν σχεδὸν ἀπαρατήρητες μπρὸς στὴ γοητεία μιᾶς ὑπόθεσης τόσο συναρπαστικῆς, ὅσο καὶ πιθανῆς. Ἡ προπολεμικὴ ἀνησυχία παρουσιάζεται ζωντανότατη, οἱ τύποι καθαροί, καὶ ἡ ἀτμόσφαιρα, ἡ κεντρισμένη ἀπὸ τὴν ἁμαρτωλὴ διάθεση δὲν ἀφήνει ἀνεπηρέαστο οὔτε στιγμὴ τὸ θεατή. Ἐξαίρετος ὁ τύπος τοῦ νέου Πάστορα ποὺ ὑποδύεται περίφημα ὁ Σπένσερ Τρέϊσυ. Ὁ Κλὰρκ Γκέϊμπλ, κατώτερος βέβαια, μὰ ἀποδεικνύει μὲ χαρακτηριστικὸ καὶ μετρημένο παίξιμο τὸ πόσο ὡς τώρα τὸν ἐκμεταλλεύτηκαν στὰ χαμένα σὰν Καζανόβα καὶ καρδιοκαταχτητή. Ἐκείνη ὅμως ποὺ εἶναι μιὰ ἀποκάλυψη ἔπειτα ἀπὸ τὶς ἀναρίθμητες ὀπερεττικές της ἐπιτυχίες στὸ δρᾶμα αὐτό, εἶναι ἡ Ζανὲτ Μακντόναλντ. Τὸ δρᾶμα δὲν χάνει ἀπὸ τὴν συμμετοχή της. Ἀπεναντίας, κερδίζει μιὰ ἰσορροπημένη φωνὴ ὕστερα ἀπὸ τὶς καλὲς ἐκτελέσεις τοῦ «Φάουστ» καὶ τῆς «Τραβιάτας». Τὸ τραγοῦδι «Σὰν Φραντζίσκο» πετυχημένο πολὺ ὡς σύλληψη σχετικὰ μὲ τὴν ὕλη, μὰ πιότερο τὴν κατοπινὴ ἐξέλιξη τῆς ὑπόθεσης, στὰ χείλη της βρίσκει τὸν ἐπιβλητικώτερο τόνο ποὺ μποροῦσε νὰ πάρει. Οἱ σκηνὲς τοῦ σεισμοῦ δὲν χωροῦν κριτική. Ζωντανότερο δέος καὶ καθαρώτερα πλάνα δὲν ἔγιναν. Τὸ θρησκευτικὸ παραλήρημα ψυχολογημένο, ὅσο ψυχολογημένες κι' οἱ σκηνὲς τῆς πολύωρης ἀναζήτησης τῆς Μαίρης ἀπὸ τὸν ἔξαλλο Μπλάκυ καὶ τὸ θαυμάσιο τέλος τῆς πορείας τῶν σεισμοπλήκτων πρὸς τὸ λόφο. Δὲν φταίει βέβαια καθόλου τὸ ἔργο ἂν ἀναζητήσαμε τὴν ἐκτέλεση τοῦ «Ἄβε Μαρία» τοῦ Γκουνὼ ποὺ μᾶς ὑποσχέθηκαν οἱ ρεκλάμες. Οἱ παρουσιάζοντες νόμισαν γιὰ τέτοιο τὴν λατινικὴ ψαλμωδία «Πάλι κοντά σου Κύριε». Τέτοιες μουσικὲς παρομοιώσεις τὶς κάνουν πολὺ συχνά.

Καλλιθέα, στὶς 29—3—37.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΗΔΟΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΡΩΜΑΤΑ

Συνεχίζοντες τὴν παράδοσιν τοῦ οἴκου μας, παρουσιάζομεν εἰς τὴν πελατείαν μας τὰς νέας Créations «Κιοῦ—Νοὺκ» καὶ «Eternel Printemps» καθὼς καὶ τὴν ἀπαράμιλλη Κολώνιά μας «Athénia» μὲ τὴν Serie numerotée τῶν λοιπῶν ἀρωμάτων μας.

Ἡ ἀκαταπόνητος προσπάθειά μας, ἡ συνεργασία μας μὲ ἕνα τῶν καλλιτέρων Γαλλικῶν Οἴκων πρώτων ὑλῶν, ἡ ἀφιλοκέρδειά μας καὶ ἡ ἐκλεκτικότης καὶ τὸ ἐξελιγμένο γοῦστο τῆς Ἀθηναϊκῆς Κοινωνίας μᾶς ἔδωκαν πλήρη τὴν ἐπιτυχίαν καὶ τὴν ἱκανοποίησιν νὰ συναγωνιζόμεθα τοὺς καλλιτέρους Γαλλικοὺς Οἴκους.

Ὁμόνοια

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ